

MAATREGELN AAN DE PRIMAIRE WATERKERINGEN MET FINANCIERING DOOR HET RIJK

Gebaseerd op de uitkomsten van de tweede toetsing op grond van de Wet op de waterkering

Bijlage 2 bij DGW/WV 2006/1016

**Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat Generaal Water**

September 2006

MAATREGELEN AAN DE PRIMAIRE WATERKERINGEN MET FINANCIERING DOOR HET RIJK

Gebaseerd op de uitkomsten van de tweede toetsing op grond van de Wet op de waterkering

Inleiding

Het beschermen tegen overstromingen is voor Nederland essentieel. Daarom hebben we in Nederland een stelsel van primaire waterkeringen bestaande uit dijken, dammen, duinen en kunstwerken. De primaire waterkeringen zijn de belangrijkste waterkeringen die ons land beschermen tegen overstromingen vanuit de Noordzee, de grote rivieren en het IJssel- en Markermeer. Conform de Wet op de waterkering is van 2001 tot 2006 de tweede toetsing van de primaire waterkeringen uitgevoerd. De Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft de resultaten van de tweede toetsing beoordeeld en samengevat in de Landelijke rapportage toetsing 2006. Uit de tweede toetsing is gebleken dat aan diverse onderdelen van de primaire waterkeringen maatregelen noodzakelijk zijn.

In bijgevoegde tabel staan de benodigde maatregelen aan primaire keringen (peildatum 1 januari 2006) die in aanmerking komen voor rijksfinanciering.

Tabel met maatregelen

Bijgevoegde tabel geeft de volgende onderverdeling in de benodigde verbeteringswerken weer:

- 1) Maatregelen uit de tweede toetsing die voor rijksfinanciering in aanmerking komen
- 2) Maatregelen uit de eerste toetsing die voor rijksfinanciering in aanmerking komen
- 3) Maatregelen die vallen onder lopende programma's of projecten
- 4) Maatregelen waarvoor gegevens nog ontbreken om voor rijksfinanciering in aanmerking te komen

Verbeterwerken komen op grond van de Wet op de waterkering (artikel 12 Wwk) voor financiering door het rijk in aanmerking als de afkeuring van de primaire kering het gevolg is van een wijziging van de veiligheidsnorm in de Wet op de waterkering, wijziging van de Hydraulische Randvoorwaarden 2001 ten opzichte van de Hydraulische Randvoorwaarden 1996 of wijziging van het Voorschrift Toetsen op Veiligheid. Indien de afkeuring op grond van een andere reden heeft plaatsgevonden, komt het verbeterwerk niet voor financiering door het rijk in aanmerking. Voor alle onderdelen van de primaire waterkeringen die op 1 januari 2006 niet voldoen aan de wettelijke norm, waar verbeterplannen voor zijn en waar constructieve maatregelen nodig zijn, is gekeken of ze al onder een lopend programma of project worden aangepakt, of ze voor beheer en onderhoud in aanmerking komen (verbeterkosten zijn dan voor de beheerders) of dat ze voor rijksfinanciering in aanmerking komen via het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Het resultaat van bovenstaande analyse is dat bijna 90 nieuwe verbetermaatregelen in aanmerking komen voor rijksfinanciering via het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

In de tabel zijn de belangrijkste kenmerken van de maatregelen aangegeven. De maatregelen zullen door de keringbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat) worden uitgevoerd. Onder de maatregelen vallen de versterking van dijken en kunstwerken in de Randstad, langs het Markermeer, in de Hollandse en Zeeuwse delta, in het rivierengebied, langs de Waddenzee en langs de kust. Ook aan de Afsluitdijk zijn diverse versterkingsmaatregelen nodig.

De maatregelen die in aanmerking komen voor rijksfinanciering via het Hoogwaterbeschermingsprogramma zijn na overleg met de waterschappen en provincies ingedeeld in drie prioriteitsklassen om te bepalen in welke volgorde de maatregelen op een effectieve wijze (vanuit veiligheid geredeneerd) kunnen worden aangepakt. De indeling in drie klassen heeft plaatsgevonden naar de mate van afwijking van de wettelijke norm: hoe groter de afwijking van de wettelijke norm hoe hoger de prioriteit. Dit sluit goed aan bij de huidige wetgeving en levert een transparante methodiek op.

Vervolgens is om de volgorde binnen de prioriteiten te bepalen gekeken naar welke dijkkring het betreft. Het project in de dijkkring met de hoogste wettelijke norm krijgt dan prioriteit, in verband met de potentiële economische en ruimtelijke gevolgen van een overstroming.

De keringbeheerders hebben voor alle projecten een voorstel voor een maatregel gedaan en daarbij een kostenraming opgesteld volgens de door het rijk voorgeschreven ramingsystematiek. De bedragen die uit deze kostenramingen komen zijn nog zeer indicatief en nog met veel onzekerheid omgeven. Ook zijn kosten voor bijvoorbeeld ruimtelijke inpassing nog niet meegenomen in deze ramingen. Aangezien het om zeer indicatieve ramingen gaat, kennen de kostenramingen meestal nog een onzekerheidsmarge van +/- 40% of meer en zijn ze nog niet extern getoetst. In onderstaande tabel staat het overzicht van de nieuwe maatregelen uit de tweede toetsing per prioriteitsklasse en de bijbehorende kostenraming.

Nieuwe maatregelen uit de tweede toetsing en de kostenraming

Verbetermaatregelen	Kostenraming Euro, prijspeil 2006 (excl. onzekerheid, nog niet getoetst)
Prioriteit 1 (63 projecten inclusief de Afsluitdijk)	1460 mln
Prioriteit 2 (15 projecten)	70 mln
Prioriteit 3 (11 projecten)	40 mln
Totale raming (incl. planstudie, excl. onzekerheid)	1,6 miljard euro

Alle verbetermaatregelen die in de tabel staan onder de kop "Maatregelen uit de tweede toetsing die voor rijksfinanciering in aanmerking komen" zijn noodzakelijk. De programmering van de uitvoering in de tijd gebeurt via het zogenaamde Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Op basis van de eerste toetsing (1996-2001) loopt er al een Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma 2006 is op 31 mei 2006 vastgesteld. Afhankelijk van de beschikbaarheid van de financiële middelen in de tijd kunnen de maatregelen uit de tweede toetsing opgenomen worden in een geactualiseerd Hoogwaterbeschermingsprogramma, het Hoogwaterbeschermingsprogramma 2007-2011. Behalve de financiële dekking is het daarvoor ook belangrijk om te kijken naar de termijn waarop verbetermaatregelen uitgevoerd kunnen worden, rekening houdend met capaciteit van de beheerders en de tijd die nodig is om de plannen voor te bereiden.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma 2007-2011 wordt in het Landelijk Bestuurlijk Overleg Hoogwaterbescherming besproken en vervolgens door de Minister van Verkeer en Waterstaat vastgesteld.

Kaart met maatregelen

Op de bijgevoegde kaart staan de maatregelen aan de primaire waterkeringen aangeduid die gefinancierd worden door het rijk. Hieronder vallen de maatregelen die voortkomen uit de tweede ronde toetsing, de maatregelen die voortkomen uit de eerste ronde toetsing en de programma's PKB Ruimte voor de Rivier, Project Zeeweringen Zeeland en Zwakke Schakels.